

Handläggare: Staffan Halleskog
Telefon: 08-508 36 203

Till
Äldrenämnden
den 22 maj 2007

Tertialrapport 1 år 2007 för äldrenämnden

Äldreförvaltningens förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner tertialrapport 1 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden hemställer till kommunstyrelsen om budgetjustering med 1,0 mnkr för hyreskostnader.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Gunnel Rohlin
Förvaltningschef

Raili Karlsson
Enhetschef

Marianne Hedenström
Enhetschef

Sammanfattning

Äldreförvaltningen bedömer att äldrenämnden kommer att redovisa en budget i balans för verksamhetsåret 2007.

Med hänvisning till den övergripande verksamhetsuppföljningen nedan bedömer förvaltningen att äldrenämnden under tertialet arbetat mot de av stadens inriktningsmål som är relevanta för nämnden och att nämndens mål för verksamheten kommer att nås.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samarbete med förvaltningens övriga enheter. Tertialrapport 1 har behandlats i skyddskommittén den 7 maj 2007, i handikapprådet den 9 maj 2007 och i Kommunstyrelsens pensionärsråd den 10 maj 2007.

Bakgrund

Tertialrapporterna utgör en del av den löpande uppföljning som kommunstyrelsen har ansvar för. Tertialrapport 1 baseras på bokförda kostnader t.o.m. april. Uppföljningen bygger i huvudsak på att prognostiserade avvikelser mot budget och verksamheternas mål redovisas och kommenteras.

Förvaltningens förslag

Staden ska vara en attraktiv plats för boende, företag och besök

Äldreboendeplanerna

Sammanställning pågår av stadsdelsförvaltningarnas reviderade planer för vård- och omsorgsboenden. Därvid beaktas kommunfullmäktiges mål att servicehus ska bevaras som boendeform liksom behov av s.k. profilboenden. Äldreförvaltningen avser att efter sommaren förelägga äldrenämnden den sammanställda planen.

Boendegaranti

Äldrenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att tillsammans med kommunstyrelsen utreda förutsättningarna för att införa en boendegaranti för alla över en viss ålder. Äldreförvaltningen genomför utredningen i samråd med stadsledningskontoret. En rapport kommer att föreläggas äldrenämnden.

Efterfrågeanalys

Äldrenämnden har också i uppdrag från kommunfullmäktige att genomföra en efterfrågeanalys när det gäller servicehusboende. Ett förslag till genomförande av en sådan analys kommer att föreläggas äldrenämnden.

Valfriheten ska öka

Stockholms stad har ett kundvalssystem för hemtjänst, ledsagning och avlösning. De senaste ramavtalen gäller fr.o.m. 1 januari 2007. Arbetet med att införa valfriheten i särskilt boende och dagverksamheter under 2008 pågår. Äldreförvaltningen deltar i detta arbete.

ParaSoL

Sedan ramavtalen tecknades har förutsättningarna för att dokumentera i stadens verksamhetssystem Paraplyet förändrats. De förändrade förutsättningarna är kopplade till att e-skrivbord inte är en godkänd lösning ur ett säkerhetsperspektiv och införandet av ParaSoL-modulen i slutet av mars 2007. Ett tilläggsavtal ska tas fram till ramavtalet där förutsättningarna för att dokumentera i ParaSoL klarläggs. Tilläggsavtalet ska omfatta den tekniska lösningen, ev. kostnader, support/utbildning och de olika åtagande som beställare och utförare har.

Kompletterande upphandling

Äldreförvaltningen har fått i uppdrag att starta kompletterande upphandling inom hemtjänst, ledsagning och avlösning dels i syfte att öka antalet enskilda utförare, dels att möjliggöra för avknoppade verksamheter att omfattas och ingå i kundvalsmodellen. Målsättningen är att den kompletterande upphandlingen kommer att vara avslutad under hösten och de nya ramavtalen att gälla fr.o.m. den 1 april 2008.

Serviceguiden

Utförarna i kundvalsmodellen marknadsförs i serviceguiden på stadens webbsida. Äldreförvaltningen verkar för att en anpassning och utveckling av serviceguiden kommer att ske.

Högre kvalitet i omsorgen*Äldreplan*

Äldreförvaltning har genomfört en översyn av gällande äldreomsorgsplan 2006 – 2010 och med utgångspunkt från detta utarbetat ett förslag till äldreplan 2007-2011, vilket antogs av nämnden den 23 april.

Riktlinjer

Äldreförvaltningen har under våren omarbetat det förslag till riktlinjer för handläggning inom äldreomsorgen som tidigare återremitterats av kommunstyrelsen.

Statistik

Regeringen har givit Socialstyrelsen i uppdrag att för 2007 besluta om och fördela stimulansbidrag till kommuner och landsting om drygt 1,3 mdkr. Till Stockholms stad har fördelats totalt ca 84,7 mnkr. Kommunerna har också möjlighet att använda en del av stimulansbidragen för att kunna uppfylla de krav som kommer att ställas på huvudmännen att lämna personnummerbaserad statistik. Äldreförvaltningen har hos Socialstyrelsen ansökt om 1,5 mnkr för detta ändamål.

I samarbete med USK pågår ett arbete med att ta fram ett system för att kontinuerligt redovisa statistikuppgifter för äldreomsorgen.

Uppföljning

Staden har en uppföljningsmodell för vård- och omsorgsboende, hemtjänst, ledsagning och avlösning. Alla verksamheter som är belägna inom stadsdelsnämndsområdena och verksamheter som Stockholms stad har ramavtal med följs upp årligen. Syftet med uppföljningen är att få kunskap om vilka styrkor, svagheter och angelägna förbättringsområden som finns. När det gäller de verksamheter som Stockholms stad har ramavtal med är det en avtalsuppföljning.

Resultaten av uppföljningarna ska rapporteras till äldreförvaltningen och sammanställas i en rapport till kommunfullmäktige vartannat år. För att underlätta detta arbete behöver äldreförvaltningen få tillgång till/upphandla ett webbaserat program.

En samlad kvalitetsredovisning av äldreomsorgen

Arbetet med en modell för en samlad kvalitetsredovisning för äldreomsorgen har inletts under tertialet. En första version av redovisning har tagits fram av äldreförvaltningen med en grupp äldreomsorgschefer som referensgrupp. Samtidigt har arbetet tillsammans med USK om enhetliga definitioner för äldreomsorgsstatistiken fortsatt. Ett ärende med förslag om modell för kvalitetsredovisningen kommer att föreläggas äldrenämnden. Tidplanen att

införa en samlad uppföljning av kvaliteten i äldreomsorgen i staden till verksamhetsberättelserna för år 2008 följs således.

Äldreomsorgsinspektörerna

Under våren 2007 avslutas granskningen av stadsdelsnämnderna Östermalm, Enskede-Årsta samt Maria- Gamla stan.

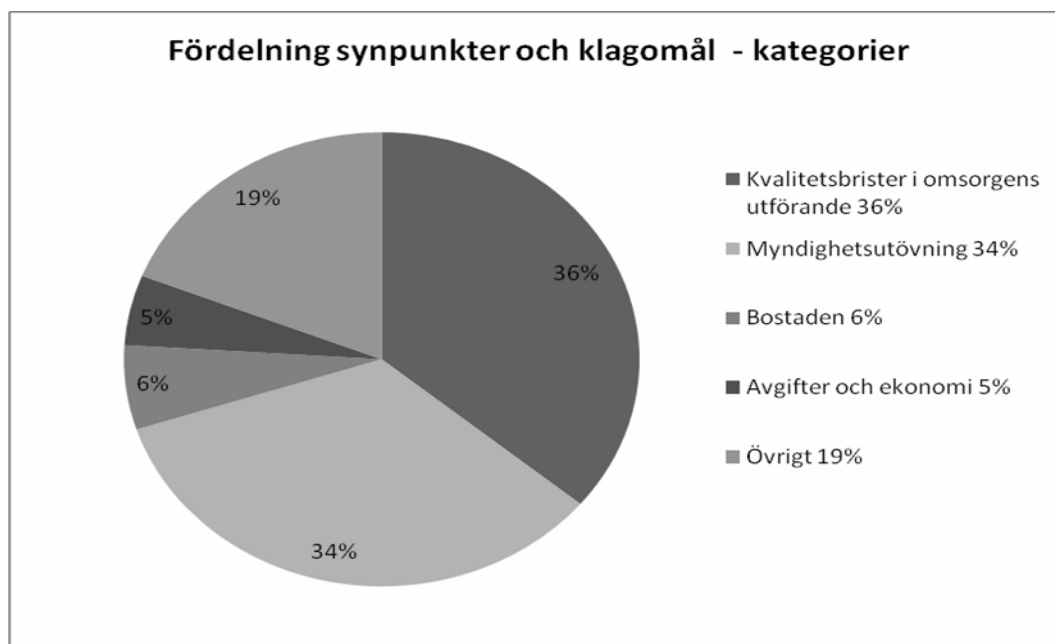
Årsrapport 2007 (Dnr:113-83/2007) bygger på resultat från de tretton stadsdelsförvaltningar som har granskats inom ramen för det nuvarande uppdraget. Granskningarna visar att det utförs många goda insatser på väl fungerande enheter men att kvaliteten både inom en stadsdelsförvaltning och mellan olika stadsdelsförvaltningar varierar.

I rapporten diskuteras bland annat bemanningens betydelse för en god och säker vård samt pekar på utbildningens betydelse för att ge de äldre både trygghet och värdighet. I förlängningen bidrar god kvalitet i arbetet med äldre till en stabil budgethållning och goda arbetsmiljöförhållanden genom att personalomsättningen blir låg, korttidsfrånvaron minskar och arbetsmotivationen blir högre.

Äldreombudsmannen

Äldreombudsmannens årsrapport redovisades till äldrenämnden den 20 mars 2007. En detaljerad redovisning över vilka synpunkter som kommit till respektive stadsdelsförvaltning lämnas också under våren 2007 vid återföringsmöten med ansvariga för äldreomsorgen.

Under 2006 registrerades 1 219 synpunkter och klagomål, vilket är en ökning med ca 20 procent sedan 2005. De synpunkter och klagomål som inkom till äldreombudsmannen kan ses som ett uttryck för särskilt angelägna synpunkter och klagomål. Av figuren nedan framgår att de flesta synpunkter och klagomål härrör från endera ett missnöje med biståndsbedömningen eller ett konkret problem i samband med omsorgens utförande.

Kommunal hälso- och sjukvård och samverkan med landstinget

Stadens hälso- och sjukvård ska ha en hög kvalitet och tillgodose äldres skiftande behov av vård och behandling. Staden ska erbjuda hälso- och sjukvård inklusive rehabilitering av god kvalitet till de personer som bor i särskilt boende, vistas på dagverksamheter och som beviljats korttidsvård.

Äldreförvaltningens arbete tillsammans med stadsledningskontorets juridiska avdelning, Kommunförbundet i Stockholms län och landstinget att utarbeta rutiner för tillämpning av betalningsansvarslagen och Socialstyrelsens föreskrifter om samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård har slutförts. Samtidigt har ett förslag till överenskommelse om ansvarsfördelningen när det gäller logopedinsatser och medicinsk fotvård för personer boende i särskilt boende tagits fram. Den medicinska fotvården blir ett kommunalt ansvar medan landstinget tar på sig ansvaret gällande logopedinsatserna. Kommunförbundet i Stockholms län kommer inom kort att gå ut med en rekommendation till länets kommuner om att anta dessa två överenskommelser. Arbetet pågår för att inom ramen för framtagna rutiner för samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård kan ingå ett trygghetskvitto.

Dessutom arbetar äldreförvaltningen tillsammans med stadsledningskontorets juridiska avdelning, Kommunförbundet i Stockholms län och landstinget med att utarbeta ett avtal om läkarmedverkan i stadens vård och omsorgsboenden.

Det arbete som påbörjades under 2006 med att revidera och uppdatera stadens gemensamma riktlinjer för kommunal hälso- och sjukvård ska tydliggöra stadens hälso- och sjukvårdsansvar och kommer att slutföras under 2007.

Kostprojektet

Huvuduppgiften för kostprojektet inom äldreförvaltningen är att vara rådgivande och stödjande för stadens arbete med mat för äldre. Förvaltningens olika kostkompetenser möjliggör bredare angreppssätt på mat och måltider för äldre. Detta görs bl.a. genom kartläggning av stadsdelsnämndernas behov av insatser inom kost- och nutrition, två seminarier i september planeras avseende äldres mat, arbetet har påbörjats med framtagande av kostpolicy samt utveckling av e-lärandet med inriktning nutrition.

Kompetensutveckling

Under första kvartalet 2007 har fyra grundutbildningar med sammanlagt 150 deltagare påbörjats. För vissa av dessa har extra insatser i svenska erbjudits. Under perioden har ytterligare tre utbildningar som påbörjas hösten 2007 beställts. De senare är dels med språkstöd, dels med validering.

Planering av kurser inom områdena dokumentation, handledning, riskanalys för sjuksköterskor samt juridik för biståndshandläggare, fortbildning för enhetschefer samt utbildning för demenssköterska/demenssjuksköterska har påbörjats.

Upphandling av utbildningsanordnare har påbörjats.

Stadens samlade ansökan för Kompetensstegen har samordnats av förvaltningen. Totalt ansökte sju stadsdelsnämnder och Äldrecentrum om och beviljades ca 16,2 mnkr.

Förvaltningen har, tillsammans med utbildningsförvaltningen och Äldrecentrum sökt EU medel för utveckling av grundutbildningar med betoning på språkutveckling.

Bidrag till frivilliga föreningar/organisationer

Nämnden fastställde den 16 januari beloppen för verksamhetsbidrag avseende 2007 till frivilliga föreningar och organisationer. Förvaltningen har enligt beslutet betalat ut beloppen för kvartal ett och två. Under tertiet har två nya föreningar ansökt om start- och introduktionsbidrag.

Ekonomisk hushållning och sänkt skatt

Budgetuppföljning

KF-budget för äldreområdet 2007 är netto 53,9 mnkr. I samband med nämndens verksamhetsplan för 2007 anmäldes omslutningsförändringar om 15,7 mnkr. För 2007 har nämnden tilldelats medel om 0,6 mnkr för köp av administrativa tjänster från socialtjänstnämnden.

Förvaltningen föreslår att nämnden hemställer till kommunstyrelsen om budgetjustering med 1,0 mnkr för hyreskostnader. I KF-budget har inga medel budgeterats för förvaltningens hyreskostnader.

	Vp 2007	Bokfört t.o.m. 2007- 04-30	Beräknat årsutfall	Avvikelse mot VP
<i>Kostnader</i>	70,2	24,6	70,2	0
<i>Intäkter</i>	15,7	4,0	15,7	0
Netto	54,5	20,6	54,5	0

I nämndens kostnader ingår 3,8 mnkr för utbildningsinsatser för personal inom äldreomsorgen. Dessa kostnader omfattas inte av äldre nämndens budget utan ska finansieras med reserverade medel under finansförvaltningen. Efter kontakt med stadsledningskontoret kommer denna kostnad att regleras med en budgetjustering till äldre nämnden.

Med beaktande av ovanstående gör förvaltningen den bedömningen att årsprognosen inte uppvisar någon avvikelse mot nämndens budget.

IT

Äldreförvaltningens hemsida inom portalen www.stockholm.se har sätts. Genom denna har allmänheten också tillgång till äldre nämndens handlingar. Personalen har tillgång till ett stadsövergripande intranät och till socialtjänstförvaltningens intranät. Under hösten kommer äldreförvaltningens eget intranät att byggas upp. I samarbete med stadsledningskontoret fullföljs projektet IT i omsorgen.

Stimulansbidrag

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att för 2007 besluta om och fördela stimulansbidrag till kommuner och landsting om drygt 1,3 mdkr. Stockholms stad har erhållit totalt ca 84,7 mnkr. Syftet med stimulansmedlen är att höja kvaliteten i vården och omsorgen om äldre kvinnor och män. Enligt regeringens bedömning måste såväl det medicinska omhändertagandet som det sociala innehållet i äldreomsorgen förbättras. Vidare måste samverkan mellan huvudmännen förbättras för att äldre personer ska få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda.

En ansökan per kommun får lämnas och den omfattar både 2007 och 2008. Beslut om ansökan av stimulansbidrag fattas av respektive stadsdelsnämnd. Enskilda utförare ska ges samma möjlighet som kommunens utförare att få ta del av bidraget, men de kan inte inkomma med egna ansökningar till Socialstyrelsen. De ska ingå i respektive stadsdelsnämnds ansökan.

Samtliga stadsdelsnämnder har ansökt om stimulansbidrag. Äldrenämnden har ansökt om 0,5 mnkr inom ramen för kostprojektet och 1,5 mnkr för utveckling av IT-system för att kunna leverera individbaserad statistik till Socialstyrelsen. Stockholms stads ansökan ska ha inkommit till Socialstyrelsen senast den 4 maj 2007.

Avgifter

Kommunfullmäktiges uppdrag till äldrenämnden att ta fram ett förslag till uppdatering av nuvarande avgiftssystem inom äldreomsorgen avslutas inom kort. Ett förslag till nytt avgiftssystem kommer att presenteras för äldrenämnden innan sommaren.

Särskilda redovisningar

Medarbetarfrågor

Äldreförvaltningen har idag inga preciserat övertaliga och förväntas ej heller få övertaliga under kommande sexmånadersperiod.

Konkurrensutsättning m.m.

Äldreförvaltningen ansvarar för kommunövergripande frågor rörande äldreomsorg samt för att samordna och utveckla äldreomsorgen i staden. Detta är arbetsuppgifter som är av strategisk art. Förvaltningens operativa verksamhet utförs av Stockholms äldre- och handikappjour. I Stockholms äldre- och handikappjour ingår Larmcentralen som är konkurrensutsatt sedan 1992.

Administrativ service såsom t.ex. lönehantering, ekonomihantering, IT-support, städning, vaktmästar- och posttjänster köper förvaltningen av socialtjänstförvaltningen.

Förvaltningen har påbörjat upphandling av utbildningsanordnare för kompetensutveckling av personal inom äldreomsorgen och för kostprojektet. Det är i nuläget svårt att uppskatta den totala kostnaden för upphandlingen.